

Kamnik

Jun. Jul. 22.

Leto II.

Št. 9. in 10.

Ciriljev:

Naša ljubezen.

(Prolog za prireditve.)

Slišali Orlov vabeči ste klic,
k nam prihiteli veselih ste lic.
Tu se prepričajte, koliko znamo,
kakšno ljubezen mi v srcih imamo.

Trojna ljubezen pri nas se goji:
Duša pred vsem za Boga nam gori,
ki nas je v svoji dobroti ustvaril,
zmožnosti vsakemu lepe podaril.

Misli ljubeče k Mariji hite.
Ona nam čuva nedolžno srce.
Njej so vse naše želje posvečene,
Matere boljše ni najti nobene.

Starišem druga ljubezen velja,
saj smo hvaležni iz dna jim srca.
Skrbno so deco izročeno vzgojili,
vzorno živeti nas vedno učili.

Tretjič ljubezni poklanjamo žar
Našim domovom na rožni oltar.
Srečna naj, mila nam bo domovina,
tujcu iztrga naj slednjega sina.

Ťak je naš orlovski blagi namen.
Čist kakor biser, vabljev in pošten.
Prosim umevajte orlovsko delo,
ki ga mladina objema veselo.

Pismo o sv. Očetu Piju XI.

Dragi vrhniški Evgen!

Seveda, obljuba dolg dela. Zadnjič sem zapisal v Veseli pošti, da se bomo odzvali Tvoji prošnji in pisali o sv. Očetu. Najbolje bo, da precej primem za pero in izpolnim obljubo. Ker pa nihče drugi ni prosil za tako pisanje, pišem kajpada samo Tebi in drugemu nobenemu.

Kaj naj Ti prav za prav pišem? Med tem časom si lahko že v drugih listih marsikaj bral o sv. Očetu, na priliko v „Angeljčku“ ali „Bogoljubu“. Če bi Ti jaz pravil, da so Pij XI. silno učen mož, bi morda dejal: To že vem sam. Če bi Ti pisal, da so pobožen mož, bi morda rekel: Kdo pa bo, če papež ne bodo? Če bi Ti zatrjeval, da so velik prijatelj mladine, bi se morebiti oglasil: Saj so namestnik tistega, ki je dejal: Pustite male, da k meni pridejo — — —

Tako sem res malo v zadregi. Kaj naj napišem o sv. Očetu, da bo zanimalo vrhniškega Orliča in vse tiste, ki jim bo morda tole pismo pokazal?

Hvala Bogu, nekaj sem se spomnil! To bo kakor nalašč za Tebe. In morebiti nisi še nič slišal o tem. Hočem Ti namreč povedati, da so Pij XI. navdušen telovadec. To se pravi, sedaj menda ne telovadijo več, ker imajo preveč drugega dela. Preden so pa postali papež, so včasih utegnili in so zelo radi telovadili.

Kakšne vaje so neki znali? Tega ti seveda ne znam po vrsti povedati. Vem pa to, da so eno vrsto telovadbe posebno gojili — to je turistiko, po naše pravimo hribolastvo. Bili so torej goreč hribolazec.

Tale beseda meni sicer ni nič všeč. Gotovo tudi Tebi ni. Če bi šla midva enkrat skupaj na Grintovec — ali bi rekla: V hrib lezeva? Beži no, leze polž, midva sva pa človeka, pa še Orla povrhu. Oni dan, ko je močno deževalo, sem videl tudi tri močerade, da so lezli navkreber v hrib. To pomeni lepo vreme in res danes prav svetlo solnce sije. Vidiš to so hribolasci, pa prav pravi! Če bi pa šla midva na Grintovec, bi odgovorila vsakemu radovednežu: Na planine plézava. Torej bi se moralo reči planinoplezec, ne hribolazec.

To sem Ti za-to povedal, da se ne boš namrdnil, češ: Kakšna telovadba pa je to, če kdo v hrib leze? Gotovo Ti je pa znano, da plezanje spada med važne telovadne vaje. Vidiš, potemtakem sem vendar čisto prav zapisal, da so bili sveti Oče goreč telovadec.

Bere se namreč o njih, da so včasih o počitnicah obuli težke hribovske čevlje, vrgli nabasan nahrbtnik na pleča, pa so jo potegnili za več dni v najvišje laške in švajcarske gore. Celo na take skalnate vrhove so se upali, kamor še noben človek ni bil splezal. Nič se niso bali strmin in prepadov, saj je bila nji-

hova noga že vajena varno in trdno stopati. Midva, dragi Evgen, seveda ne bi smela siliti v take kraje. Za enkrat bo kar dosti, če splezava od časa do časa k sv. Trojici tam poleg Vrhnike. Kadar odrasteva, bova že segla po višjih gorah, magari stlačiva sam Triglav pod svoje podplate.

Turisti v triglavskih gorah.

Kaj praviš, zakaj so sv. Oče nekdam tako radi plezali po gorah? Gotovo zato, da so si v planinah okrepili telo in dušo. Za telo je komaj kaj bolj zdravega, kakor izlet v gore. Mišice se Ti okrepe, noge utrdijo, pljuča se nasrkajo in natrpajo do zadnjega koticčka čistega planiškega zraka, kakor bi ga jemale naravnost iz Stvarnikove roke. Čutiš se pomlajenega, poživljenega po vsem telesu. Oko se Ti pase nad čudovito lepoto božje na-

rave, strmi nad silnimi skladi sivega skalovja, objema zelene doline daleč spodaj, poljublja pisane planinske cvetke po gorskih tratinah:

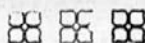
Na goro, na goro, na strme vrhé,
tja kliče in miče in vabi srce.

Pa o dušnem okrepcanju sem tudi nekaj zapisal. O, saj mora veren človek v tako lepem kraju misliti na ljubega Boga, tako mogočnega, tako modrega. K njemu hite misli, k njemu se dviga duša — ne zdi se nam zastoj, da so planine tako blizu nebes — — —

Take telesne in dušne pozitivte so iskali na planinah sv. Oče. Najbrž pa niso mislili, da se bodo nekoč povspeli na tisto silno visoko goro, ki se imenuje — stol sv. Petra. Vseeno so pa že v prvih mesecih svoje vlade očitno pokazali, da se znajo živahno gibati tudi na višavah Kristusovega namestništva na zemlji.

Vidiš, ljubi moj, nekaj sem ti pa le vedel povedati o sv. Očetu. Skoraj lahko rečem, da so Tvoj tovariš, ker sta oba goreča telovadca. Ne upam se pa trditi, da so Pij XI. tudi Orlič. Če hočeš to dognati, piši vsem orlovskim odsekom po svetu, morda jih imajo kje zapisane. Jaz za svojo osebo sem zadovoljen, da jih imate vsi Orliči zapisane v svoje srce — saj to je najlepša orlovska knjiga.

Pozdravljen, dragi Evgen! Bog živi! — Tvoj br. Nardžič.

Ivan Langerholz:

Branje na veter.

Pa začnimo zopet z zgledom!

„Nekega jesenskega dne so bili na lovu. Kmetje — so morali s psi priganjati zver. Lovci so — stali v varnih zavetjih, da se jim ni — bilo treba bati zveri. Na lovu je bila tudi — graščakova hči. Stala je na neki skali. — Videla je, kako je zgrabila blizu nje razdivjana zver — že ranjenega osivelega gonjača in ga podrla na tla. Lahko — bi ga rešila smrti, toda grozne — muke starčeve so ji ugajale, da mu ni hotela pomagati. Tudi sluga, — ki je stal z orožjem poleg mlade ženske, mu ni smel na pomoč. Ubogi kmet je umrl v strašnih — bolečinah.“ (Vzeto iz Tonejčeve povesti „Žena na Poljanah“.)

Takole bere naš Jaka Zaletel. Pa se res zaleti, da bi kmalu tri stene premaknil. Pred seboj vidi samo črke, drugega pa prav nič. Dokler mu ne zmanjka sape, toliko časa bere. Ravno bi se imel zadušiti, pa še o pravem času preneha. Črte (—) kažejo, kje se fantu ustavi beseda.

Jaka bi se nam rad s svojo učenostjo prikupil. To dobro vemo. Pa se nam ne bo. To radi verjamemo, da že vse črke

pozna. Ampak ločila, ločila! Teh ne vidi, teh ne pozna. Kakor veter, ki se za hip ustavi, pa zato potem toliko močneje potegne, tako bere naš Jaka. In kakor tak veter nese prah v oči, da bi človek skoraj oslepel, lomi in prekucuje drevje, tako ravna Jaka s stavki. Enemu odtrga glavo, drugemu rep: začetek ali konec. Nekaterega pa kar čez trebuh preščišpne!

Potem ga pa prašaj, o čem je bral.

„Od žene na Poljanah“, se bo moško odrezal.

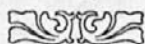
Od žene na Poljanah? A, seveda! Saj to že naslov pove. Ali kaj si bral od žene na Poljanah? To nam povej, Jaka, to! Jaka molči. Samega sebe ni razumel. Bral je besede, pa v njih ni našel pametne misli. Ni je našel, ker je vse misli premetal in prekucnil.

Koliko pri takem branju trpi človek, ki mora to kolobocijo poslušati! Kakor bi ga bravec bil po ušesih. Kar znorel bi pri takem branju, če bi ne imel dosti močnih živcev.

Pravijo, da je polž sedem let čez zid lezel, nazadnje se je pa še nazaj zvalil. Ko se je na tleh zavedel svoje nezgode, je baje zavzdihnil: „Oh, prehitro sem jo ubiral. Naglica pa res nikjer ni dobra.“

Ta zlati polžev nauk si zapomnite tudi za branje! Prehitro branje — slabo branje. Seveda, preveč počasi zopet ni nič.

Berite zmerno, jasno in razločno. Ne prehitro, ne prepočasi! Vsak glas se mora slišati! In kje stoji ločilo, mora vedeti tisti, ki bere, pa tudi oni, ki poslušajo!

Naraščajski izlet v Brno na Čehoslovaškem.

Oh, to je pa daleč! Čez tri gore, čez tri vode? Da, čez tri, pa še čez trikrat tri. Zato vam pa kar precej povem, da ta izlet ne bo za vas, ampak samo za vaše bratce in sestrice na Čehoslovaškem. Iz vse države bodo prišli skupaj, pa sami záse, ne obenem z velikimi Orli in Orlicami. To bo res nekaj lepega, ko bo na tisoče in tisoče Orličev in Orličic nastopilo pri javni telovadbi. Izlet bo trajal s potjo vred skoraj tri dni. Vršil se bo koncem julija letos.

Kakšen bo ta izlet, bomo potlej povedali, če bo dal Bog, da ga vidimo. Že sedaj se čudimo, kakšno krasno disciplino mora imeti češki drobiž, da si njihovi vaditelji upajo ž njimi tako daleč. Po pravici povem: Kolikor jaz poznam slovenske Orličice in Orličice, bi si ne upal ž njimi na tako dolg izlet. Vse premalo discipline še poznate, premalo še umevate potrebo čvrste in krepke organizacije. Prav gotovo vas češki bratci in sestrice de-nejo sedemkrat v koš!

To ni častno za vas. Jaz bi vam silno rad dal boljše izpričevalo, ampak poprej si ga morate zaslužiti!

Kako lepo se imajo na Češkem! Vsi mislijo na Brno, vsi se silno vesele izleta. Ali ne bi bilo žalostno in sramotno, če bi pri nas na Slovenskem še dolgo, dolgo ne mogli imeti podobnega izleta, ker bi še dolgo, dolgo ne bilo med našim naraščanjem dosti discipline in reda?

Kdor noče delati nam vsem žalosti in sramote, naj uboga, uboga, uboga — — —

Če pričakujemo tete.

(Skovala Alojzij Batič in urednik „Orliča“ v pesniški vzajemnosti.)

Teta bo prišla k nam te dni,
polno prinesla bo lepih reči:
Tončku konjička belega,
vriskati znal bo: Iha-ha — — .

Minca se vjeda: „Kaj bo to?!
Meni prinesla punčko bo!
V rokicah bom jo ujčkala,
v pisani zibki zibala.“

„Minca, kako si otročja ti!
Punčko ti vržem na kup smeti.
Konjič, konjiček nekaj velja,
bistahor, bista — voziti zna.“

„Pojdi no ti in tvoj konjič!
Saj bo lesen, za voz za nič.
Punčko pa teta oblekla bo
v mehko žametno suknjico.“

Mama poslušaj, poslušaj prepri.
Čakajta, čakajta, da bo mir:
Peč bom s konjičkom zakurila,
k punčki povabila — cunjarja...“

Mali junak.

(„Mentor“, 1922 str. 93.)

Dvanajstleten deček je bil sprejet za mornarskega novinca na ladji, ki je odšla iz Liverpoola v Anglijo. Komaj so bili na visokem morju, so že mornarji ponujali dečku žganja.

„Prosim, oprostite, ne pijem“, se je izgovarjal deček. Mornarji so se smejali, pregovorili pa ga niso. Ko je kapitan (voditelj ladje) za to zvedel, je rekel dečku: „Če hočeš biti pravi mornar, se moraš naučiti piti žganje“.

Nebeški zaščitnik Mladih junakov.

„Oprostite, gospod kapitan, rajši ne bom.“
Kapitan ni bil vaje ugovorov pri svojih poveljih, zato je naročil mornarju:

„Vzemi vrv in ga pretepi! Bomo videli, če bo pri volji ali ne.“

Mornar je vzel vrv in ubogega dečka kruto pretepel.

„Dobro“, je rekel kapitan, „boš zdaj pil ali ne?“

„Prosim, rajši ne bom.“

„Potem pa zlezi, fanté, na vrh glavnega jambora. Tam boš čez noč.“

Ubogi deček je premeril z očesom višino jambora in se stresel ob misli, da bo moral vso noč ostati tam gori in se držati vrvi. Toda moral je ubogati.

Zjutraj je šel kapitan na polubo in se je spomnil malega kaznjenca.

„Hej, ti tam gori!“ — Nobenega odgovora.

„Zlezi doli, slišiš?“ — Zopet nič.

Neki mornar je splezal na jambor in je našel dečka napol zmrzlega. Iz bojazni, da pade v morje, ker se je ladja zibala, je bil deček objel jambor z obema rokama in se ga je tako krčevito držal, da ga je še mornar le s težavo spravil proč. Prinesel ga je na palubo, kjer so ga drgnili, da je zopet prišel k sebi.

Kapitan mu je nalil konjaka:

„Fant, pij!“

„Prosim, gospod kapitan, ne bom, ker ne smem. Povedal vam bom, zakaj ne, samo ne jezite se name. Nekdaj smo doma srečno živeli. Ali oče je začel popivati in kmalu nismo imeli denarja. Še za kruh ne. Prodali so nam kočo z vsem imetjem vred. To je ubogo mater tako potrlo, da je zbolela in kmalu umrla. Malo pred smrtjo me je poklicala in mi rekla: Janezek, zdaj veš, kam je tvojega očeta privedlo pijačevanje. Obljubi svoji umirajoči materi, da ne boš nikoli pil opojne pijače. Rada bi te obvarovala nesrečne strasti, ki je tvojega očeta pogubila. — Gospod, ali hočete, da se izneverim obljubi, ki sem jo dal umirajoči materi? Tega gotovo načete!“

To pripovedovanje je kapitana do solz ginilo. Pripognil se je, objel dečka in rekel:

„Nikoli, mali junak. Spolnuj obljubo in če bi te kdo hotel zapeljati k pitju, kar meni povej. Jaz te bom branil. Da pa popravim krivico, ná tale bankovec!“

Pri teh besedah je kapitan dal malemu junaku visok angleški bankovec.

Sv. Jožef in Velika sobota v Trebnjem.

(Dopis.)

Tudi v Trebnjem imamo četo krepkih in zdravih Orličev. Številna je ta četa, pa še bo narastla, ker so ljudje imeli priliko videti njihove lepe nastope. O sv. Jožefu so imeli med prvo sv. mašo skupno sv. obhajilo. Bilo jih je 46, ki so slovesno pre-

jeli Jezusa v svoje srce. To so zato storili, ker vedo, da brez božjega blagoslova ne morejo prav nič napredovati, ampak bi šli stanovitno rakovo pot.

Pa še iz drugega razloga so se veselili tega dneva. Imeli so so namreč akademijo. Poprej so pričakovali, da bodo vsi od kraja nastopili, skoraj ostrmeli so pa, ko je vaditelj odbral le nekaj najboljših. Potolazil jih je z obljubo, da drugič kedaj nastopijo vsi, če bodo pridni pri telovadbi in povesod. Od tedaj se še vse bolj pridno uče in znajo prav dobro vse proste in redovne vaje. Sedaj se pripravljajo za tekmo, da ne zastanejo za drugimi.

Še bolj so se veselili Velike sobote z velikonočno procesijo. Tisti dan so prišli k nam tudi Orlički iz Doberniča. Čez hrib so jo primahali in toplo jim je bilo, pa vseeno so se žrtvovali, da so povzdignili našo slovesnost. Povzdignili so pa tudi Orličev naših navdušenje, ko so na lastne oči videli, kako junaške bratce imajo onkraj hriba. Pri procesiji jih je bilo 65 v kroju — lepo so počastili Zveličarja od smrti vstalega.

Seveda so bili pri procesiji tudi veliki Orli in Orlice. Vendar so mali najbolj ugajali, ker so znali že tako čedno nastopiti. Marsikateri deček je želel v naše disciplinirane vrste in stariši so obetali, da pošljejo svoje fantiče k nam.

Naj še omenim, da naši mali radi berejo „Orliča“. 20 izvodov prihaja mednje, pogovarjajo se pa že, kako ga bodo bolj razširili. — Bog živi!

Savin:

Poredno solnce.

Solnce se je zameglilo,
sredi dne v oblak se skrilo,
ker se trudno spat je namenilo.

Pa so sitni vrabci se smejali,
se smejali in ponorčevali:
„Fej te bodi, solnce-šleva!
Sredi dneva si zaspano,
Sram te bodi! Sredi dneva!“

Rado solnce bi zlasalo
ptičjo čredo razcapano,
pa za bele roke se je balo.

Urno kapljic si je nagrabilo,
Z mrzlo ploho ptičke oškropilo ...
Vrabce v beg premočene pognalo,
skoz oblake škodoželjno se smejalo.

Mladinska akademija Krakovo-Trnovo.

(Ljubljana 21. maja 1922.)

Dobil sem pismo in sem bral:

„Pred kratkim smo ustanovili naraščaj, danes Vam pa nananjamo, da v nedeljo že priredimo akademijo. Morda se boste

nekoliko začudili, kako je to mogoče tako hitro. Da, mogoče je! To bodo dokazali naši Orlički, pa tudi Orličke. Treba je samo resne volje in poguma. Tega obojega nam pa ne manjka. Prosimo Vas v imenu vseh Orličev, da posetite našo akapemijo . . .“

Zelo velika radovednost me je prijela, da bi videl to pogumno mladino tam ob zadnjem koncu Gradaščice. Zato nisem dolgo pomišljal, ampak sem hitro najel en sedež na kamniški železnici. Smarnice sem ravno še ujel v veliki ljubljanski cerkvi, potem sem jo zavil tja proti „Grabnu“, kjer se je imela vršiti akademija.

Prišel sem malo prezgodaj, zato so me novabili gori v šolsko sobo, kjer so „akademiki“ težko čakali, kdaj udari njihova ura. Pozdravili smo se kot stari znanci, čeprav smo se prvikrat videli iz obličja v obličje. Bilo jih je veliko — višji in nižji naraščaj, Orličke posebej — da jih nisem mogel prešteti zavoljo kratkega časa.

Deklamatorji so v naglici še enkrat ponovili svoje kitice, — vsem je šlo gladko — pa že je bilo treba hiteti v dvorano, da ne zamudim prve točke.

Potem se je začelo. Program je bil mnogovrsten. Točko za točko so nastopajoči lepo izvajali. Proste vaje s palicami in brez njih so bile mestoma izvajane z natančnostjo in prožnostjo, da smo bili iz srca veseli. Čast telovadcem in vaditelju, da so v tem malem času toliko dosegli!

Zelo so ugajate tudi slikovite skupinske vaje dečkov in deklic. Najbolj je pa potegnila nase pozornost gledalcev tekma višjega naraščaja v redovnih vajah. Šest dečkov je tekmovalo v dveh skupinah vaj. Prvič so dosegli 48 točk od 60 dosegljivih in so torej dosti častno prestali. Drugič so imeli manj sreče. Nam se sicer ni zdelo tako slabo, ali br. načelnik O. P., ki je bil za sodnika, je imel s seboj neke silno stroge paragrafe. Kaj hočemo? Sodnik je sodnik!

Nekoliko je seveda naše tekmovalce pogrelo, poguma pa za to niso izgubili. Še bolj ustrajno bodo delali in se vadili. Eden se je pokregal sam nad seboj: „En mal sma ga lumil, pa drugič ga na boma več.“ —

Po telovadbi sem iz srca čestital telovadcem in telovadkam, pa nič manj bratu vaditelju in sestri vaditeljici. Potem sem se poslovil. — Mimogrede sem slišal kritiko trnovskega gospoda župnika, ki je bila taka-le: „Vsa ta reč ima eno veliko napako. To namreč, da sem jaz prestar, pa me nečejo zapisati med Orličke — — —“

Urednik.

„Mala cvetka“.

Prinašamo ljubko sličico Male Terezije, ljubeznive služabnice božje, ki je umrla pred 25 leti. V Rimu se vrše priprave, da bo proglašena za svetnico. Kdor hoče več vedeti o njenem krasnem življenju, naj si kupi knjižico „Mala cvetka“ v salezijanskem zavodu na Rakovniku pri Ljubljani. Kdor hoče njeno podobico z devetdnevnico, naj se obrne v franč. samostan v Maribor. Stane 30 para. Po pošti je treba naročiti več skupaj.

Zgodba o slepi in gluhtonemi deklici.

(Nadaljevanje.)

Lenčka prvič v šoli.

Morda si takole mislite: Lenčka je vzela pod pazduho tablico in abecednik, v žep si je pobasala kos kruha, gospodična Ana jo je prijela za roko — pa hajd prvič v šolo! O, kako se motite! Lenčka je o šoli in abecedniku toliko vedela, kakor njene punčke iz cunj, ali pa vaše male sestrice, ki leže v zibki in vlečejo dudo! Njena šola je morala biti čisto drugačna. In to vam moram sedaj malo razložiti, drugače ne boste razumeli, kar vam bom pozneje pravil.

Gluhtonemi otroci ne morejo govoriti. Ne morejo se iz abecednika učiti „a“ in „i“ in „u“. Črk in besed jim ni mogoče povedati, ampak samo pokazati. Tudi sami znajo samo pokazati. Znajo pa poprej besede, nego črke. Če hoče na primer gluhtonemi povedati besedo „tri“, pokaže tri prste. Če prosi čevljev, ti bo pomolil boso nogo in bo kazal, kako se čevljev obuže. Če bi rad rekel glagol „šivati“, bo začel z roko tako delati, kakor bi vbadal šivanko in vlekel dreto. Take „besede“ imajo gluhtonemci.

Če pa imajo besede, zakaj bi ne imeli tudi črk? Treba se je samo dogovoriti, kakšno znamenje naredim z roko, da pomeni črke „a“, „b“, „c“ itd., oziroma njihov glas. To znamenje, ki ga naredim z roko, gluhonemi lahko vidi in ve, katero črko sem mu hotel zapisati. Iz takih znamenj so učitelji gluhtonemih otrok sestavili celo abecedo. Imenuje se prstna abeceda. Kakšna je, si lahko vsakdo misli. Ne bom vam je podrobneje razlagal, saj vam ni do tega, da bi se je naučili.

Kdor to abecedo dobro zna, se prav lahko brez vsake govornje besede pomenjuje z gluhonemimi otroci, ki so se šolali v zavodih. Seveda se taki otroci navadno nauče tudi z besedami govoriti. Toda o tem vam bom pozneje pripovedoval.

Gluhonemi torej to prstno abecedo vidi. Toda — saj menda še veste — Lenčka je bila tudi slepa! Zanja je bilo učenje prstne abecede še mnogo težje, nego onim gluhonemim, ki imajo zdrave oči. Lenčka je morala vsako črko, vsako znamenje, na Aninih prstih otipati. S svojimi prsti je morala brati na njenih prstih. Čudno težka šola!

Namesto abecednika — punčka.

Takoj drugi dan po prihodu je Ana odvedla Lenčko v svojo sobo in ji je dala v roko punčko. Med tem, ko se je deklica igrala, je Ana s prsti počasi naredila črke: p-u-n-č-k-a, Lenčka je pa morala tipati, kakšna znamenja delajo Anini prsti. Seveda otrok ni nič vedel, zakaj učiteljica to dela. Mislila je, da se samo igra. To ji je pa bilo precej všeč. Ana ji je tolikokrat ponovila, da je znala Lenčka sama prav dobro ponoviti. Bila je pohvaljena in to jo je silno veselilo. Brž je tekla v kuhinjo k mami in kazala, kaj zna. Njeni prstki so venomer „kričali“: punčka, punčka, punčka, toda mama je prav toliko vedela, kaj to pomeni, kakor Lenčka sama. Tudi ona je morala k Ani v šolo, učila se je pa seveda bolj nego Lenčka.

Še isti dan se je deklica naučila na enak način celo vrsto besed: vrč, voda, kapa, kupica itd. Tega pa še ni nič vedela, da ta znamenja pomenijo resnično vodo, kapo, kupico in vrč. Še to ji je bilo treba dopovedati. Seveda ni bilo ravno lahko.

Lenčka je večkrat kar tako iz navade ponavljala igračkanje s prstki: punčka, punčka. Ana ji je pa vselej hitro dala v roko punčko. Če je delala črke za vrč, je dobila vrč, če črke za kapo, je dobila kapo. Tako je polagoma spoznala, da vsako znamenje neko določeno reč pomeni. Kmalu je znala sama prositi za punčko, za vodo, za kruh in drugo. Vse je povedala in prosila s prstki, ki so počasi delali črko za črko.

Dolgo ni mogla ločiti „vode“ in „vrča“. Menda se ji je zdelo, da se oboje tako skupaj drži, da je vrč in voda vse eno. Nazadnje je vendar dotuhtala, da je vrč vrč, voda pa voda. Bilo je takole.

Gospodična Ana jo je vzela s seboj k vodnjaku. Eno roko ji je držala pod žleb in je našagala vode. Ko je tekla mrzla tekočina po Lenčikini roki, ji je Ana naredila v-o-d-a, kar je deklica z drugo roko otipala. Sedaj je prav natančno razumela, kaj je voda. Ob enem jo je prešinilo jasno spoznanje, da vsaka beseda pomeni določeno stvar, da ima pa tudi vsaka stvar neko ime.

Sedaj je postala silno ukaželjna. Venomer je tipala okoli sebe in kar je dotipala, za vsako reč je hotela vedeti, kako se ji pravi. Ana je morala neprestano „pisati“, da je otipala in ponavljala za njo. Lenčka se je vse zelo lahko zapomnila in postajala bolj in bolj „zgovorna“. Z Ano sta bili neločljivi prijateljici.

Dve uri prirodopisja.

Vsi veste, da v šoli ne uče samo branja in pisanja, saj bi postalo preveč dolgčas. Uče vas še mnogo drugega. V prirodopisni uri vam kažejo naslikane in nagačene živali, naslikane in posušene rastline itd. Lenčki bi tak pouk nič ne koristil. Zato sta šli z Ano v prirodopisni uri ven v svet in ukaželjna učenka si je lahko vse „ogledala“ s prstki „na licu mesta“. Eno tako uro opisuje sama takole:

„Ob rečni obali sem sedela v topli travi in sem dobivala prvi pouk v dobrotah matere prirode. Učila sem se, kako solnce in dež nastaneta, kako vsa drevesa rastejo iz zemlje, kako ptički postavljajo gnezda in letajo semintja po zraku, kako veverica, jelen, lev in vsaka stvarca božja najde streho in živež. Več ko sem zvedela, rajši sem imela ves svet, ki je tako lep. Gospodična Ana me je naučila, da sem povsod našla polno lepote: v dehtečih gozdih, v vsaki travni bilki, celo v vsaki vrtni na rokici moje male sestrice. Moje prve misli so bile navezane na krasno prirodo in zavedala sem se, da so ptičice in cvetke moje ljubeznive tovarišice.“

Še o drugi prirodopisni uri naj vam pove Lenčka sama. „Blizu tisti čas sem tudi spoznala, da priroda ni vedno prijazna. Z gospodično sva bili na sprehodu. Na povratku sva obstali pod nizkim češnjevim drevesom blizu doma. Senca je bila tako prijetna, drevo tako nizko, da sem s pomočjo učiteljice lahko splezala med veje. Obsedela sem na veji in bilo mi je tako všeč, da mi je Ana svetovala, naj ondi počakam malice. Obljubila sem, da bom mirna, ona je pa šla domov po malico.

Naenkrat se je naredila na drevesu čudna sprememba. Solnčna toplota je izginila. Čuden vonj se je dvigal iz tal kakor vselej pred nevihto. Grozen strah mi je stisnil srce. Nekaj neskončnega, nepoznanega me je objelo. Zaželela sem, da bi mogla z drevesa.

Nastopila je nič dobrega obetajoča tihota, koj potem je zašumelo med vejami. Drevo se je streslo in tako močan vihar

se je vzdignil, da bi mežvrglo na tla, da se nisem na vso moč oklepala veje. Češnja se je zibala, majhne veje so se krhale in padale na tla. Divja želja se me je polastila, da bi skočila doli, toda bala sem se. Sledil je sunek za sunkom, vsak je dosegel tudi mojo vejo. Bila sem do skrajnosti razburjena — ravno se mi je zdelo, da bom treščila z drevesom vred na tla, ko me zgrabi mehka roka moje učiteljice in mi pomaga splezati z veje. Trepetajoča sem jo objela in bila sem srečna, da so zopet trda tla pod mojimi nogami.

Ta dogodek me je poučil, da priroda ni vedno prijazna, da se je treba tudi takrat čuvati njenih skritih krempljev, kadar nas boža in gladi. — Od tistega dne dolgo nisem splezala na nobeno drevo več . . .“ (Dalje.)

Vesela pošta brata Nardžiča.

Na znanje!

Ker smo bili nekaj zaostali z rednim izdajanjem lista, sta prišli to pot dve številki skupaj. — Naročajte igro: „K mami!“ Naši naročniki jo dobijo po 1 Din., če naročijo 10 izvodov ob enem. Vsi drugi plačajo po 2 Din. Naslov: Uprava „Orliča“, Ljubljana, „Ljudski dom.“

Sprememba!

Uredništvo in upravništvo „ORLIČA“, kakor tudi br. Nardžič, imajo nadalje naslov: Ljudski dom, Ljubljana. Pišite torej tja!

Za „Orliča“ so darovali:

Jugosl. Orl. Zveza 200 Din. (od mlad. akad. v Ljudskem Domu); Odsek Orel, Vače: 20 Din.; Naraščaj v Selcih 40 Din.; naraščaj na Ježici 25 Din.; gojenke v St. Vidu 25 Din.; prof. dr. Pečjak 10 Din.; kanonik Ign. Nadrah 4 Din. Ljudska hranilnica v Lj. 500 Din. — Zadržna sveza 250 Din. Vsem iskren: Bog povrni!

Koliko so kje pridni?

Spet so plačali izvodov: Št. Jernej (pomotoma zakasnelo): 30. — Deberna: 13. — Mengeš (dekl.): 18. — Koroška Bela: 50. — Polenšak: 10. — Stična: 10. — Tržišče: 20. — Černuče: 15. — Poljčane: 15. — Bratonce: 10. — Prosimo nujno vse, ki prejema list, da prej ko prej pošljejo naročnino. sicer nam ne preostaja družega, nego da začnemo priobčevati tudi imena tistih krajev, ki list prejema, pa nič ne plačajo. Št. 11. jih bo kar po abecedi narajala — — —

Iz nabiralnika.

Radovljica. — Spošt. br. Nardžič! Na „Orliča“ smo zelo ponosni. Telovadimo vsak ponedeljek in četrtek. Vaditelja imamo radi. Ime mu je Gustelj. Včasih smo nagajivi, da nas mora pokarati. Ako ne gre drugače, tudi katerega za sladke pocuka. Imeli smo akademijo. 28 nas je nastopilo, vseh je pa 45. Vidite, da nismo zaspani. Skušamo biti disciplinirani in značajni, ljubiti poštenost in imeti ljubezen do Boga. Igrali smo igro „Kralj Matjaž“. Višjega naraščaja je 17. Lahko bi še bolj napredovali, pa smo včasih malo leni. Mene so izvolili za načelnika. Od začetka mi ni šlo in

tudi ubogali me niso. Sedaj pa že poveljujem kakor kakšen član našega odseka. Tako sem danes vse povedal, kar smo do sedaj zamudili.

Vaš Joško Presterl.

Maribor. — Dragi br. N.! Že dolgo sem želel, da bi Vam pisal, pa sem se vedno pripravljaval in tako sem zdaj pripravljen. Vi me ne poznate, jaz pa Vas ne. Poznam pa patra Bernarda, ki so bili pri nas v frančiškanski cerkvi pred nekaj leti, potem so pa odšli. Oprostite, da Vam to povem. Zdaj sem tudi ministrant. Na belo nedeljo smo igrali igro „Orličiči in drugi tiči“. Jaz sem igral vlogo Bogdana. Hvala Bogu, dobro se nam je posrečilo. Pri telovadbi so nekateri zelo poredni. Naš vaditelj „g. Domnik“ je zelo strog, pa mi ga imamo radi, ker nas lepo uči. Drugič Vam povem več, sedaj se moram učiti. Bog živi Vas in vse druge Orličiče! Vaš Francek Marčič.

Središče. — Dragi g. N.! Juhuhul! Sedaj pa že imam 25 Din. v „Čebelici.“ Vaša prošnja, g. Nardžič, veliko premore pri naši mami. Kar 0 Din. so mi dali s pripombo: Dobiš samo zato, ker so prosili g. Nardžič, samo glej, da boš priden. Obljubili so tudi, da mi kupijo kroj. Oh, če ne pozabijo! Lepo Vas prosim, prosite jih še Vi, Vašo prošnjo gotovo uslišijo. Ali že veste, da bomo tudi tekmovali? To nam je povedal brat načelnik, ki nas pride večkrat obiskat in nam vselej kaj novega pove. Vaje že znamo, vprašanja iz „Orličiča“ se še učimo. Kako bo, Vam že pišem, samo da bi imel kroj. Oh, to bo veselje! — Vas srčno pozdravlja in kliče Bog živi!

Leopold Berce.

(Oh, ljuba mama, oh! Ne pozabite no, saj veste tisto: Poldku kroj! Nekaj lahko sam da zraven, ta — kapitalist! Br. Nardžič.)

Sv. Mihael pri Soštanju. — Pri nas smo ustanovili predlansko leto naraščaj. V začetku nas je bilo 30 Orličičev in 70 Orličičk. Potem jih je nekaj odstopilo. Proste vaje že znamo, telovadimo pa tudi na drogu. Zelo sem se veselil, ko sem dobil prvega „Orličiča“. Sedaj smo že dobili četrtega in komaj čakamo petega. Lepo Vas pozdravlja — Viktor Ocvirk.

Zgornja Ponikva. — V imenu vseh Orlicev Vas lepo pozdravlja: Bog živi! Jaz sem Orličič in ministrant. Zelo rad hodim k telovadbi. Naš vaditelj Razdevšek Egidij je zelo prijazen. Na veliko soboto pri Vstajenju so bili drugi v krojih, jaz seveda nisem bil, ker sem ministriral. Na Veliko nedeljo med sv. mašo smo imeli skupno sv. obhajilo. Sedaj se učimo za tekmo. Le dosti pišite v naš list, ker ga zelo rad berem. Še enkrat Vas lepo pozdravlja
Pecnik Jožef in Jezernik Ivan.

Rajhenburg. — Dragi br. N.! Danes sem prav dobre volje, ko Vam to pišem prvi iz Rajhenburga. Vseh skupaj nas je Orličičev 30. Telovadimo vsako nedeljo. Vaditelja imamo prav prijaznega. Vedno nam kaj pove, da se smejemo. Paziti moramo, da ne popokamo od smeha. „Orličič“ prav radi beremo. Bog živi! — Leopold Štrbucl.

Radeče. — Jako rad prebiram „Orličiča“. Posebno mi ugaja Vaša vesela pošta. V Radečah je naraščajnikov 23, krojev pa 22. K vaju jako rad hodim in tudi moj mlajši brat Marijanček. V Radečah imamo dve godbi. Ena je na tamburice in sem tudi jaz zraven. Igram prvi brač. Komaj preberem tega „Orličiča“, bi že rad družega. Sedaj pa končam z orlovskim pozdravom: Bog živi! — Fuhs Slavko.

Krog pri Murški Soboti. — Jaz vam prvi pišem izmed naraščajnikov. Novega vam ne znam pisati. Telovadimo že vsako nedeljo. Vaditelja imamo vrliga. Napravili smo si veliko žogo za metati. Bog živi! — Gomboc J.

Žiri. — V Žireh prav dobro napredujemo. Imamo novo naraščajsko vodstvo, ki je izvoljeno prav po naših željah. Sedaj v maju bom hodila k šmarnicam. Prosila bom Marijo, da bi še zanaprej tako dobro napredovale in ona, Kraljica majnika, bo tudi naša Kraljica. Prosila jo bom pa tudi za Vas, ki nam pošiljate tako lepega „Orličiča“, da smo se že mnogo iz njega naučile. Bog živi! — Žirovska Orličiča.

Št. Vid n. Lj. — G. brat N.! Tudi jaz Vam želim nekaj veselega poročati. Jaz sem navdušena gojenka Orlic. Nestrpno smo pričakovale našega

praznika, ko nam je gdč. vaditeljica povedala, da bomo 9. apr. imele prireditve. Pridno smo se učile, pa vseeno je gdč. imela obilo truda. Najprej je nastopil petelinček v rdeči obleki z grebenom na glavi. To smo ga gledale! Na to so prišle male peričke v narodnih nošah. Prav lepo je bilo tudi ranjanje modro oblečenih deklic. Nazadnje je bila igra pri kateri sem tudi jaz nastopila. Pričakovali smo tudi Vas, pa zaman. Bog živi! — Antonija Šlosar.

Sora. — Dragi br. N.! Od nas ni nič glasu. Telovadbo imamo vsako nedeljo in tudi na „Orliču“ smo naročeni. Na svidenje na Šmarni gori! — Okeršlar Alojzij.

Bled. — Pri nas imamo že precej orodja. Dobili smo tudi bradljo. Znamo že skoraj vse vaje. Udeležujemo se tudi pridno sv. maše. Vprašanja za tekmo že skoraj vsa dobro znam. Bog živi! — Ivan Svetina.

Sodražica. — Vidim, da je malo dopisov iz Sodražice. Zato se jaz oglašim. To je moj prvi dopis. — Ivanka Vesel.

Celje. — Od nas še niste prejeli nobenega poročila, čeprav je že precej dolgo, odkar imamo ustanovljene Orličice. Torej Vas jaz pozdravljam širom domovine. Pri nas je včlanjenih okrog 30. Telovadimo vsako sredo in nedeljo. Naša vaditeljica Lenika nam prinese večkrat knjige, da jih čitamo. Vprizorile smo dve igri: „Male pomožne misijonarke“ in „Jankotovo življenje“. „Orlič“ mi je jako priljubljeno berilo in ga vsem naokrog najtopleje priporočam. — Skalec Alojzija.

Iz Celja piše tudi Anica Belšak podobno.

Domžale. — Cenjeni g. urednik! Rad bi pisal br. Nardžiču, pa ne vem za njegov naslov. Zato sem ga naredil kar na Vas, ker upam, da ga bo tudi on dobil, saj se gotovo poznata. Orli smo včasih zelo razposajeni, da nas vaditelj komaj ukrofi. Če le kdo ne uboga, ga pa tudi malo za uho prime; mi ga imamo pa potem še bolj radi. Jaz bi že rad bil velik, da bi letos tekmoval v Brnu. z bratskim pozdravom udani Franc Cerar.

Št. Jernej. — Tudi pri nas smo precej živi, samo Vi tega ne veste. Imamo do 50 gojenk. V „Orliču“ vedno iščem, kje in kdaj najdem kaj od nas. Prosim, br. Nardžič, menda ste pozabili, koliko smo pri nas pridni? Naročenih in plačanih imamo 30 „Orličev“. Imamo tudi svojo orlovsko godbo ki prav dobro igra. Bog živi! Vaša sestra Angelica Škedeljeva

Št. Janž. — Pri nas se sedaj pripravljamo na izlet v Št. Rupert. Veste, o gluhonemi Lenčki zelo rada čitam. Bog ve, če še živi? (Seveda še!) Škoda, da je v „Orliču“ vselej tako malo napisano. Rada bi Vam še veliko pisala, pa vem, da imate s pošto veliko dela in Vas ne smem več muditi. Pošljite 10 izvodov igre „K mamic!“ Denar pošljem po položnici. Ivanka Butkovič.

Št. Vid n. Lj. — Hm, danes Vam hočem še jaz nekaj povedati od naših peričk. Bile so prav majhne. Pa so bile vse enako velike. Pa so pele, prale, perilo ovijale in obešale, plesale in molile. Več pa nečem povedati, ker niste hoteli priti pogledat. Da ne boste drugič zamudili, Vam bom že pravočasno poslala vabilo. Za gospodično molim, da bi nas nikoli ne zapustili. Vse jih imamo tako rade. Dajte moje prvo pismo v „Orliča“! — Minka Osenar.

Podobno piše tudi Minka Kremžar.

„Orlič“ izhaja v začetku vsakega meseca. List izdaja uprava „Mladosti“ (Ludovik Tomažič). Uredništvo in upravništvo je v Kamniku.

Naročnina za odseke in krožke, ki naroče vsaj 10 izvodov pod skupnim zavitkom, 2 dinarja na leto, za vse druge naročnike 4 dinarje.

Oblastem odgovoren Ciril Mohor. Urejuje P. Bernard Ambrožič.

Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“.